

LA CIUTAT EXPANSIVA - LA CIUTAT CAPTIVA

Aquest mes la nostra recomanació és de lectura! De la mà d'Albertí Editor, el dissenyador gràfic i il·lustrador Ròmul Brotons i Segarra (Barcelona, 1957), nascut al barceloní barri de Sants, presenta una doble novetat editorial ara que el procés sobiranista a la veïna Catalunya és més viu que mai: LA CIUTAT CAPTIVA. Barcelona 1714-1860 i LA CIUTAT EXPANSIVA. Barcelona 1860-1900.

El primer llibre -editat l'any 2008 i amb el mateix títol que la pel·lícula policíaca estatunidenca dirigida per Robert Wise l'any 1952-- explica com perduda la darre-ra batalla, l'11 de setembre de 1714, Barcelona fou obligada a enderrocar gairebé tot el barri comercial i mariner de la Ribera per construir la Ciutadella, bastió militar concebut per controlar la ciutat. Diverses generacions de barcelonins maldaran per desfer-se'n, però l'objectiu no serà assolit fins als anys 1854-1856, quan fou enderrocada la muralla de terra, juntament amb l'odiada Ciutadella, que havia de permetre l'eclosió de la gran metròpoli. Aquest període turbulent de cent-cinquanta anys és el que l'autor ha anomenat la ciutat captiva, presonera de les seves pròpies muralles, en l'aspecte físic, i de la supremacia militar, en l'ordre moral. El segon llibre -nascut just després del primer però no editat fins enguany- explica com després de l'enderroc de la muralla, l'aprovació del Pla Cerdà, el 1860, posà les bases de la construcció de l'Eixample, en realitat una ciutat nova deu vegades més gran que l'existent, estesa fins a connectar amb els altres municipis del pla, que acabaria

per engolir. Es tracta de quaranta anys cabdals, imprescindibles per comprendre la ciutat actual, un període durant el qual Barcelona es constituí en una ciutat moderna capaç de liderar una nació i projectar-la cap al futur, malgrat entrebancs, errors i impediments.

Ambdues publicacions sumen 416 pàgines i apleguen 53 plànols, 89 fotografies i 266 gravats, dibuixos i documents històrics d'una "ciutat captiva sotmesa al militarisme borbònic i encerclada de murs hostils" -com explica l'autor- que dona pas a la "ciutat expansiva, igualment subordinada als capricis governamentals del règim, però amb una perspectiva de creixement d'aparença il·limitada".